

VYJADRENIE V PROCESE EIA K ZÁMERU „PRÍSTAVBA VÝROBNEJ HALY“

Združeniu domových samospráv vyplýva v zmysle §24 ods.2 zákona EIA č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie postavenie dotknutej verejnosti pri posudzovaní vplyvov na životné prostredie a postavenie účastníka následných povoľovacích konaní. Predkladáme Stanovy Združenia domových samospráv: <https://online.fliphtml5.com/txsmk/xttdt/>, výpis z registra občianskych združení MV SR:

<https://ives.minv.sk/rmno/detail?id=7hBEUOI3nhVqv7v56lrqvrxdXCpt3nJ9NDcV62g3KF8WvfhcBt0qZVTPjMKk19> a potvrdenie o pridelení IČO: <https://online.fliphtml5.com/txsmk/ahnt/>.

Pre elektronickú komunikáciu používajte mail: eia@samospravymov.org

Pre písomný styk použite elektronickú schránku Združenia domových samospráv na ÚPVS slovensko.sk.

Podľa prieskumu Denníka N (<https://e.dennikn.sk/2911528/>) verejnosť veľmi silno podporuje ekologické a klimatické ciele, ale veľmi nerozumie odbornej stránke a spôsobom, akými si ich môže realizovať. Žiadame teda úrad aby zabezpečil práva verejnosti v súlade s Aarhuským dohovorom (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/43/20060204>), Smernicou o EIA (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/LSU/?uri=celex:32011L0092>) a zákonom o posudzovaní vplyvov na životné prostredie č.24/2006 Z.z. (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html>) a v zmysle §3 ods.2 správneho poriadku verejnosť poučil o tom, akým spôsobom si má v konaní uplatňovať svoje práva a povinnosti efektívnym spôsobom; v odôvodnení rozhodnutia žiadame uviesť, ako tieto práva verejnosti v konaní úrad realizoval.

Odpoveď: Príslušný úrad postupuje v zmysle ustanovení zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na ŽP. Oznámenie o zmene po doručení na príslušný úrad bolo rozoslané dotknutým orgánom, zverejnené na webovom portáli www.enviroportal.sk, odoslané na dotknuté sídlo, ktoré oznámenie o zmene zverejnilo na svojom webovom sídle ako v priestoroch miestnej samosprávy. Z týchto zdrojov má verejnosť prístup k oznámeniu o zmene a môže si uplatňovať svoje stanoviská alebo požiadavky.

Akútne a chronické environmentálne problémy, ktorým čelíme:

1) Príčiny dnešného zlého stavu hospodárstva treba hľadať v ekonomických reformách prvej Dzurindovej vlády. Nemožno im uprieť, že tieto reformy (spojené aj s rozpredávaním štátneho majetku, tzv. slovenského rodinného striebra) priniesli krátkodobé úspechy. Zo strednodobého a dlhodobého hľadiska však naša ekonomika patrí medzi najzraniteľnejšie v Európe a zároveň za najmenej pripravené čeliť výzvam spojeným so zvyšovaním automatizácie a postupným nahrádzaním ľudskej práce výkonnými robotmi (napr. Slovensko je výrobná linka automobilov, ale zásadnejší výskum automobilky realizujú v iných štátoch). Podľa viacerých názorov [tu],[tu] , Slovensku hrozí tzv. pasca stredných príjmov:

Na druhej strane Slovensko čelí najbližšie desiatky rokov neuveriteľne obrovskej ekonomickej výzve. Ide o výzvu, ako nepadnúť do pasce strednopríjmových krajín. Zdrojom slovenského rastu za posledných dvadsať rokov bol práve obchod a vývoz. Slovensko neprodukuje veľmi inovatívnu pridanú hodnotu. Ako budeme ekonomicky rásť – a už sa to deje –, konkurenčné výhody začnú klesať. Ak nebudú nízke mzdové náklady, už nebudeme dostatočne konkurencieschopní. Ide o najväčšiu zmenu, ktorá nastane v slovenskej ekonomike v najbližšom desaťročí a ktorá bude mať dôsledky na politickú mapu krajiny, no žiaden politik o nej nehovorí. Ide o to, ako zmeniť ekonomický model Slovenska a prejsť od nízkonákladovej priemyselnej výroby a zahraničného vývozu na udržateľnejšiu formu rastu, ktorá generuje vyššiu pridanú hodnotu a inovácie. Ide o to, ako urobiť zo Slovenska krajinu, ktorá ľuďom poskytne nielen akúkoľvek novú prácu, ale kvalitnú prácu a príležitosti, pre ktoré slovenský talent nebude musieť utekať do zahraničia. Je mi ľúto, že o tejto kľúčovej otázke slovenskej budúcnosti sa v slovenskej politike veľmi nediskutuje. Je nepochybné, že ekonomika a hospodárstvo založené na týchto reformách sa vnútorne vyčerpalo a melie z

posledného. Slovenská spoločnosť čelí rovnakým problémom, akým čelilo v poslednej dekáde svojej existencie socialistické Československo; dokonca je veľmi podobná aj symptomatika. Pre porovnanie odkazujeme na príhovor Miloša Jakeša v Červenom Hrádku (<https://www.youtube.com/watch?v=cKoQo8gdPM&t=1257s>), ktorý podľa wikipédie (https://sk.wikipedia.org/wiki/Prejav_Milo%C5%A1a_Jake%C5%A1a_na_%C4%8Cervenom_hr%C3%A1dku) je „sondou do zmýšľania vedúcich predstaviteľov komunistického režimu niekoľko mesiacov pred jeho zánikom. Ortodoxný stúpenec normalizácie Miloš Jakeš v ňom dôrazne apeloval na nutnosť odštartovať zásadné ekonomické a spoločenské reformy. Pomerne presne identifikoval základné a pre režim osudové problémy, ktoré však už nemohli byť riešené v intenciách direktívno-centralistického modelu socializmu.“

Porovnajme štruktúru príhovoru: a. útok na ekologických aktivistov b. útok na občiansku spoločnosť c. útok na politickú opozíciu d. konštatovanie potreby perestrojky e. nemohúcnosť z prinášania riešení na vážne spoločenské a hospodárske problémy ZDS v rámci Európskej zelenej dohody (https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_sk) je potrebné nastaviť transformáciu hospodárstva na ekologickom princípe; žiadame navrhovateľa vysvetliť, jeho príspevok k budovaniu ekologického a inovatívneho hospodárstva založeného na znalostiach a občianskej participácii.

Odpoveď: Vyššie uvedené pripomienky považujeme za súkromné názory, ktoré rešpektujeme, ale nesúvisia s predkladaným oznámením o zmene. Navrhovaný zámer nezaberá nové plochy, ale plánuje rozšírenie v existujúcom priemyselnom areáli v mieste existujúcej stavby. Predmetom navrhovanej činnosti je rozšírenie výrobných - skladovacích kapacít existujúceho výrobného závodu, ktorý je v prevádzke v danom území viac rokov a nadväzuje na strojársku tradíciu v meste Dubnica nad Váhom. V tejto súvislosti si navrhovateľ plní všetky povinnosti, ktoré mu vyplývajú z legislatívy v oblasti ochrany životného prostredia. Nový návrh premietnutý v oznámení o zmene navrhovanej činnosti reflektuje trendy v prístupe k opatreniam na zmiernenie vplyvu klimatických zmien a zároveň reaguje na aktuálnu energetickú krízu návrhom alternatívnych zdrojov energie, ktoré sa premietnu do projektovej dokumentácie.

2. ZDS tvrdí (podobne ako Európska komisia) že ekonomika nemusí byť v rozpore s ekológiou ale majú sa vzájomne dopĺňať; ako sme opakovanne uviedli, toto je dokonca ústavným princípom, ktorý sa doteraz nedarí plne naplňať. Predseda ZDS je autorom interpretácie rozvinutia produkčnej funkcie $Y(X)=f(C)+f(L)+f(A)$; t.j. produkcia sa rovná kombinácii funkcií výrobných faktorov kapitálu, práce a pôdy. Nazdávame sa, že tak ako kapitál je nositeľom trhovej ekonomiky, práca je nositeľom sociálneho rozmeru, tak pôda je nositeľkou environmentálneho rozmeru. ZDS tak presadzuje myšlienku zelenej transformácie hospodárstva tak, aby bola konkurencieschopnou modernou ekonomikou s tým, že túto transformáciu vidíme prostriedkami ekologického zlepšovania nielen samotného prostredia, ale aj ekologizácie samotnej výroby. Iným slovom, konkurenčnú výhodu môže získať ten, ktorý vhodne investuje do životného prostredia, čo sa mu súčasne vráti na produktivite a teda v konečnom dôsledku na hospodárskom výsledku. Neopomenuteľnou skutočnosťou je aj to, že takto sa súčasne generuje aj sociálny a trhový rast. Slovensko tak môže získať náskok práve v rozhodujúcej kategórii nadchádzajúceho obdobia a to je dôraz na životné prostredie. Inšpiráciou nám môže byť historický rudný banský priemysel v Kremnicku, Štiavnicku, na Spiši a Gemeri, ktorý sa nespoliehal na fosílnu energiu ale na udržateľné formy energie (zväčša tajchy a iné formy vodnej energie). Žiadame navrhovateľa, aby navrhol opatrenia, ktorými prispeje k zelenej transformácii hospodárstva aj celej spoločnosti založenej na inováciách a Európskej zelenej dohode (https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_sk); žiadame úrad, aby takéto opatrenia určil ako záväzné podmienky rozhodnutia.

Odpoveď: Zmierňujúce opatrenia z hľadiska prevencie a minimalizácie negatívnych účinkov navrhovanej činnosti na životné prostredie sú identifikované v rámci jednotlivých kapitol oznámenia o zmene navrhovanej činnosti. V rozhodnutí zo zisťovacieho konania budú určené

podmienky a opatrenia, ktoré bude navrhovateľ povinný zapracovať v ďalších stupňoch projektovej prípravy.

3. Európska komisia pripravuje balíček energetických reforiem popularizovaných pod názvom „Fit for 55“ (<https://www.consilium.europa.eu/sk/policies/fit-for-55/>), čím sa naznačuje ambícia EÚ stať sa uhlíkovo neutrálnym kontinentom. Žiadame navrhovateľa, aby uviedol opatrenia, ktorými navrhuje prispieť k tejto snahe v rámci svojho zámeru. Bližšie vysvetlenie nájdete v odbornom článku (<https://euobserver.com/climate/152419>).

Odpoveď: Na vykurovanie a prípravu teplej úžitkovej vody bude využitá jestvujúca infraštruktúra, ktorá je postavená na princípe zemného plynu. Vzhľadom na súčasnú bezpečnostnú a energetickú situáciu, navrhovateľ sa zaoberá aj alternatívnymi riešeniami, ktoré budú zapracované do projektovej dokumentácie.

4. Energetická efektivita, je komplexná téma, ktorá má na jednej strane zabezpečiť znižovanie uhlíkovej stopy budov a na strane druhej pomôcť vlastníkom a prevádzkovateľom budov znižovať náklady na pich prevádzku. Približne tri štvrtiny budov v Európe nie sú energeticky efektívne. Budovy v EÚ spotrebujú asi 40 percent energie a vyprodukujú 36 percent emisií skleníkových plynov. Zvýšenie ich energetickej efektívnosti by prinieslo úspory aj pomohlo zabrzdiť klimatické zmeny. Roku 2030 by mali všetky novopostavené budovy produkovať nulové emisie; pričom do tejto kategórie spadajú aj rekonštrukcie budov. Pri rekonštrukciách je dôraz na kvalitu a hĺbkové systémové rekonštrukcie. Obnova budov je jedným z pilierov slovenského Plánu obnovy a odolnosti, ktorý ma zabezpečiť zotavenie slovenskej ekonomiky z pandémie COVID-19 a zároveň ho nasmerovať k uhlíkovej neutralite. Preukázanie splnenia tejto požiadavky je teda vo verejnom záujme ako aj v záujme zabezpečenia konkurencieschopnosti Slovenska a jeho hospodárstva prostredníctvom znižovania prevádzkových nákladov spojených s budovami. Viacej informácií ako aj informácie o pripravovanej energetickej smernici: <https://euractiv.sk/section/klima/news/nova-smernica-urci-povinne-energeticke-standardy-aj-pre-existujuce-budovy/>. V dôsledku požiadavky na udržateľnosť klimatickej infraštruktúry je pri financovaní z európskych zdrojov potrebné už dnes preukázať splnenie budúcich požiadavok, aj keď dnes ešte nie je legislatívne podchytené.

Odpoveď: Vzhľadom na súčasnú energetickú krízu a nejasné globálne riešenie je prvoradým záujmom navrhovateľa, aby nové objekty boli energeticky čo najúčinnšie s minimálnymi nákladmi na vykurovanie, resp. chladenie. Konkrétne návrhy budú premietnuté do dokumentácie pre stavebné povolenie, pričom už aktuálne v existujúcej časti prebieha príprava pre realizáciu alternatívnych zdrojov energie.

5. Glasgowská konferencia a odborný panel konštatoval, že dynamika klimatickej krízy sa od Parížskej konferencie ešte zhoršila (zrejme hystériou navyšovania zaťaženia životného prostredia, kým to ešte nie je zakázané). Preto je nevyhnutné okamžite prijať účinné opatrenia na zabezpečenie dosiahnutia cieľov COP26 (<https://e.dennikn.sk/2608713/je-cas-na-nudzovy-rezim-co-sa-stalo-na-klimatickej-konferencii-v-glasgowe-a-co-to-znamenava-pre-slovensko/>); žiadame uviesť a vyhodnotiť účinnosť prijatých opatrení na dosiahnutie týchto cieľov.

Na Slovensku to znamená, že Slovenská klíma sa zmení ešte viac ako doteraz, nadobudne značne stredomorský charakter podobný dnešnému Chorvátsku (<https://spravy.pravda.sk/domace/clanok/599783-klimatolog-fasko-v-ide-o-pravdu-slovensko-bude-mat-pocasi-ako-vnutrozemie-chorvatska-a-bulharska/>). Dopady na Slovensko sú obzvlášť závažné a intenzívne: <https://dennikn.sk/2942363/klimatolog-o-letach-na-slovensku-kedysi-bolo-v-dudinciach-pat-tropicky-dni-dnes-ich-je-50-grafy/> <https://dennikn.sk/2940513/klimatolog-fasko-o-klimatickej-zmene-nevidim-to-dobre-taketo-sucho-na-slovensku-este-nebolo/> <https://dennikn.sk/2934366/pocity-viny-hnevu-ci-strach-z-buducnosti-precu-narasta-klimacka->

uzkost-a-ako-pomoc-ludom-ktori-nou-trpia/ Aké adaptačné a mitigačné klimatické opatrenia zámer implementuje?

Odpoveď: Okrem vyššie uvedených stavebno-technických riešení, projekt bude obsahovať nasledovné riešenia:

- Na ploche streche výrobné - skladovej haly sa vybudujú fotovoltaické články v kombinácii so štrkovým zásypom.
- Po obvode areálu sa vysadia stromy

Klimatická zmena je podľa IPCC horšia, než sme čakali. Šance na zastavenie otepľovania pod 1,5 stupňa Celzia sú veľmi malé. Môžeme ešte zabrániť úplnej katastrofe, ale mali by sme sa pripraviť na extrémne počasie, suchá a zaplavenie pobrežných oblastí. Následky klimatickej krízy pocíti každé miesto na planéte, píše sa vo februárovej správe Medzinárodného panela pre zmenu klímy (IPCC). Jej obsah podrobnejšie uvádza článok v Denníku N. Podľa vedcov sa väčšina krajín pripravuje na oteplenie o 1,5 až dva stupne. Bude však vyššie, a opatrenia teda nebudú stačiť. Prioritou je stále zníženie emisií skleníkových plynov, no IPCC zdôrazňuje aj potrebu adaptačných opatrení. Inak povedané, musíme sa pripraviť na život s väčším množstvom prírodných katastrof. V Európe identifikuje správa štyri riziká: vlny tepla, záplavy, suchá, nedostatok vody. Veľmi bude postihnutý juh Európy. Pri oteplení o dva stupne bude nedostatkom vody trpieť viac ako tretina obyvateľov, pri trojstupňovom náraste teplôt dvakrát viac. S otepľovaním sú spojené ďalšie riziká: strata prirodzených habitatov a obmedzenie fungovania ekosystému, vyššia úmrtnosť, neúroda, strata úrodnej pôdy. Chránená nie je ani severná Európa – tú môžu ohroziť záplavy či silné búrky. Suchá a neúroda alebo, naopak, záplavy a silné búrky zasiahnu aj Slovensko. Najbezprostrednejšie zasiahnutým sektorom bude poľnohospodárstvo. Nedostatok potravín pocíti milióny ľudí. Ohrozené sú najmä najchudobnejšie regióny, no dôsledky pocíti aj Európa, najmä južná. Obmedzená produkcia potravín zdvihne ich ceny. Poľnohospodári by sa mali zamerať na zadržiavanie vody v krajine a preorientovať sa na ekologické postupy, ktoré nie sú také závislé od závlahy a zvládajú výkyvy počasia. Mestá sa musia pripraviť na zvládnutie horúčav: napríklad výsadbou verejnej zelene či lepším hospodárením s dažďovou vodou. Vlny horúčav pomáhajú prekonať aj opatrenia ako zelené strechy. Budeme musieť viac investovať do systémov na monitorovanie a vyhodnocovanie rizík, ako sú záplavy, víchrice, či do odstraňovania ich následkov.

Odpoveď: Berieme na vedomie

6. Extrémne suchá a vysušovanie pôd a s tým spojené dôsledky na poľnohospodárstvo, prirodzenú biodiverzitu a pohodu života ☑ <https://e.dennikn.sk/2608713/je-cas-na-nudzovy-rezim-co-sa-stalo-na-klimatickej-konferencii-v-glasgowe-a-co-to-znamenava-pre-slovensko/>-
https://euractiv.sk/section/ekonomika-a-euro/news/sucho-neguje-snahu-unie-nahradit-vypadok-potravin-sposobenyyvojnu/?utm_source=traqli&utm_medium=email&utm_campaign=6888&pnespid=HqEpq11a_CpJhAyJ75rAFEVZuhwg36t1pRQUBa9fb5.Kk8gSNDJq2USH7xAVjk8vQ5SwMCtw

Odpoveď: Vid' odpovede na bod č. 5. V súvislosti s vodozádržnými opatreniami sú navrhnuté vsakovacie galérie, ktoré vracajú dažďovú vodu späť do prostredia.

7. Negatívny vplyv na pôdy je výrazné zastavenie úrodnej poľnohospodárskej pôdy, čo je objektívne veľkým environmentálnym problémom; ktorý začína pútať pozornosť odbornej aj laickej verejnosti (<https://euractiv.sk/section/ekonomika-a-euro/news/vedci-montovne-budujeme-na-najurodnejsej-pode/>). Kým vplyvom ľudskej činnosti rastie podiel nekvalitných pôd, na úrodných pôdach sa na Slovensku budujú logistické parky a priemyselné závody, informuje Slovenská akadémia vied. Budovanie logistických parkov, priemyselných závodov, novej dopravnej infraštruktúry či obydľí má

za následok kontinuálny pokles výmery poľnohospodárskej pôdy na Slovensku. Z celkového počtu 74 priemyselných parkov na Slovensku je až 63 percent typu „greenfield“, teda postavených na zelených lúkach. Krajinní ekológovia zo SAV pri príležitosti Svetového dňa pôdy (5. decembra) uvádzajú aj ďalšie príklady negatívnych vplyvov, ktoré ohrozujú úrodnú pôdu na Slovensku. Kým nové nehnuteľnosti rastú na zelených lúkach, staré nevyužívané objekty zostávajú opustené a vytvárajú takzvaný brownfield, nedostatočne využívanú, zanedbanú nehnuteľnosť, ktorá zhoršuje estetickú hodnotu krajiny. V mestách sa tvoria tepelné ostrovy, zhoršuje sa odtok vody a zvyšuje sa výskyt povodní. Človek však negatívne ovplyvňuje aj kvalitatívne vlastnosti pôdy. Vplyvom neuváženej ľudskej činnosti v poľnohospodárskej krajine dochádza k významnej akcelerácii erózo-akumulačných procesov. V roku 2019 na Slovensku aktuálna vodná erózia ohrozila 275 454 hektárov poľnohospodárskej pôdy, čo predstavuje 14,28 percenta z výmery poľnohospodárskej pôdy Slovenska. Veternou eróziou je ohrozených 6,2 percenta poľnohospodárskej pôdy Slovenska. V poslednom období pre nevhodné obhospodarovanie pôdy narastá aj podiel pôd ohrozených zhutnením. Dôvodom je využívanie ťažkých mechanizmov na vlhkých pôdach, nedostatočné organické hnojenie, využitie nevhodného sortimentu hnojív, prípadne nedodržiavanie biologicky vyvážených osevných postupov. Údaje za roky 2018 až 2019 poukazujú, že dochádza aj k nárastu zastúpenia poľnohospodárskych pôd s kyslou a slabo kyslou pôdnou reakciou. Žiadame navrhovateľa, aby sa vyjadril aj k tomuto aspektu; najmä prečo nemôže svoj zámer realizovať inde, kde k náporu na zmenšovaniu pôd nedôjde (brownfieldy, iné rozvojové plochy); súčasne žiadame, aby sa vyjadril, ako on prispieva k ochrane poľnohospodárskej pôdy.

Odpoveď: Rozšírenie výrobného areálu je navrhované na ploche, ktorá nie je súčasťou poľnohospodárskej pôdy a dlhodobo je v rámci územného plánu mesta Dubnica nad Váhom určená pre výrobné činnosti. Plocha bola vyňatá z poľnohospodárskej pôdy pre viacerými dekadami, kedy bola vybudovaná pôvodná strojárka výroba. V bezprostrednom okolí sa nevyskytujú žiadne poľnohospodárske pôdy.

8. Zákon č. 79/2015 Z.z. o odpadoch v znení neskorších predpisov je základným legislatívnym nástrojom odpadového hospodárstva. Podľa hierarchie odpadového hospodárstva je zneškodňovanie odpadu až na poslednom mieste v prioritách nakladania s odpadom. Reálne je to však na Slovensku najčastejšie používaný spôsob nakladania s odpadom. Príčinou tohto stavu je prevažne lineárny ekonomický model súčasnej spoločnosti. Ťažíme prírodné zdroje, odnášame ich na opačný koniec sveta, kde sa z nich vyrábajú výrobky. Tie sú distribuované do ďalších kútov sveta, kde ich spotrebitelia kúpia, použijú a vyhodia. Tak vzniká odpad a suroviny vo forme produktov končia na skládkach, v spaľovniach či pohodené vo voľnej prírode. Žiadame v projekte riešiť výrazný odklon od zneškodňovania odpadu skládkovaním v súčasnosti (lineárna ekonomika) a posunutie odpadového hospodárstva smerom k modelu založenom na cirkulárnej ekonomike – pomocou účinného zhodnocovania materiálov v odpade. Takto sa výrazne minimalizuje odpad a náklady na vstupné materiály i energiu, potrebné pre výrobu nových výrobkov. Navrhovaná činnosť prispieva k plneniu cieľov v oblasti triedenia a recyklácie komunálnych odpadov, ktoré ako členská krajina EÚ musíme splniť: do roku 2035 budeme triediť a recyklovať 65 % komunálnych odpadov, v roku 2035 bude skládkovaných iba 10 % komunálnych odpadov. Do pozornosti kladieme Akčný plán pre zavedenie cirkulárnej ekonomiky (https://ec.europa.eu/environment/strategy/circular-economy-action-plan_sk); ktorý je plánom Európskej únie pre vysporiadanie sa s ekologickými dôsledkami nevhodných odpadových politík.

Odpoveď: Navrhovateľ vyprodukoval v roku 2019 263,71 t odpadov, z ktorých takmer 95 % je ďalej zhodnocovaných recykláciou a opätovným využitím.

Možné riešenia na nastolené environmentálne problémy:

Rašeliniská <https://dennikn.sk/2932824/na-orave-sa-zachovalo-vzacne-raselinisko-vacsinu-takych-sme-znicili-teraz-mohli-zadrziavat-vodu-v-krajine-reportaz/>

Dažďové záhrady

Dažďové záhrady zadržiavajú vodu, čím pomáhajú udržiavať vodu v krajine a teda je to prevencia pred suchom, zachovávajú prirodzenú vodnú bilanciu a súčasne sú protipovodňovým opatrením a to nehovoríme o estetickej funkcionalite a ekostabilizačnej úlohe.

Biosolárne strechy

prispievajú k zabezpečeniu optimálnych vnútorných podmienok bez energetických dotácií; fotovoltická elektrárň navyše znižuje energetickú závislosť a prispieva k pozitívnej energetickej bilancii. Vďaka vegetačnému povrchu sa súčasne územie nestáva tepelným ostrovom, s dažďovými vodami sa prirodzene nakladá.

Zelené fasády

Zelené fasády sú prirodzenou tepelnou izoláciou a tienidlom pred prehrievaním budov, čím prispievajú k tepelnej pohode v interiéri a tak aj znižujú potrebu na tepelnú reguláciu vnútorného prostredia, čím prispievajú k znižovaniu energetickej potreby. Prispievajú k odstraňovaniu tepelných ostrovov v území.

Retenčné a zelené parkoviská

Zelené strechy parkovísk a iných vodorovných stavieb a spevnených plôch zabezpečujú bezpečné nakladanie s dažďovými vodami z povrchového odtoku prirodzenou plošnou infiltráciou do podlažia, čím prispievajú k zachovaniu vody v území, zachovaniu prirodzenej vodnej bilancie ako aj predchádzajú prehrievaniu územia a vzniku tepelných ostrovov; sú prirodzeným a efektívnym protipovodňovým opatrením.

Realizácia výsadby vzrastlých drevín s veľkou korunou v počte 1 ks dreviny na každé 4 povrchové parkovacie státi.

Parkovacie státi samotné prekryť popínavými rastlinami na nosných konštrukciách z oceľových laniek.

Ďalšie environmentálne okruhy, ktoré na ktoré je nutné myslieť sú uvedené tu: <https://enviroportal.org/portfolio-items/vseobecne-pripomienky-zds/>.

Odpoveď: Okrem vyššie uvedených stavebno-technických riešení, projekt bude obsahovať nasledovné riešenia:

- Na ploche streche výrobné - skladovej haly sa vybudujú fotovoltické články v kombinácii so štrkovým zásypom.
- Po obvode areálu sa vysadia stromy

Súčasťou novej haly nie sú nové parkovacie miesta.

Žiadame však navrhovateľa, aby všeobecne zrozumiteľným spôsobom v doplňujúcej informácii uviedol, ktoré hlavné environmentálne vplyvy identifikoval, aké environmentálne ciele sledoval pri ich riešení sledoval a ako ich navrhuje dosahovať a akými opatreniami zmierňuje svoj zásah do životného prostredia; taktiež aby uviedol všetky argumenty, prečo si považuje svoj projekt za environmentálne prípustný a celospoločensky prospešný. Súčasne žiadame reakciu na každú z naznačených oblastí. Žiadame vyššie uvedené informácie vyhodnotiť formou všeobecne zrozumiteľného zhodnotenia opisom z hľadiska šiestich hlavných faktorov posudzovania environmentálnych vplyvov: • klíma, • biodiverzita, • voda, • vzduch, • energie a • územná stabilita biodiverzity; v každom z týchto faktorov žiadame zvoliť merateľný ukazovateľ, ktorý bude následne monitorovaný aj z hľadiska poprojektovej analýzy.

Odpoveď: Predkladané oznámenie o zmene je plne v súlade s požiadavkami prílohy 8a zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na ŽP. V dokumentácii sú identifikované všetky negatívne vplyvy realizácie navrhovanej činnosti vrátane návrhu zmierňujúcich opatrení.

Za účelom zabezpečenia efektivity posúdenia vplyvov zámeru na životné prostredie, odporúčame úradu aj navrhovateľovi aktívne konzultovať projekt s verejnosťou. Prípadnú konzultáciu so ZDS je možné rezervovať tu: <https://services.bookio.com/zdruzenie-domovych-samosprav/widget?lang=sk>. Základné legislatívne povinnosti environmentálnej zodpovednosti navrhovateľa a projektanta z hľadiska zainteresovanej verejnosti

Podľa §18 zákona o životnom prostredí (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/17/20220101.html#paragraf-18>) má navrhovateľ povinnosť poznať environmentálne dôsledky svojho projektu; podľa §17 ods.2 zákona o životnom prostredí (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/17/20220101.html#paragraf-17.odsek-2>) má nielen navrhovateľ ale aj projektant povinnosť vyhodnotiť vplyvy príslušným zákonným procesom, ktorým je proces EIA a následné povoľovacie procesy. Projektant má pritom podľa §6 ods.1 zákona o autorizovaných stavebných inžinieroch (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/138/20210101#paragraf-6.odsek-1>) povinnosť projektovať výlučne na základe platných právnych predpisov; Zoznam environmentálne legislatívy, ktorú musí projektant rešpektovať je tu: <https://www.minzp.sk/legislativa/>. Len projektant je zodpovedný na návrh riešenia ako v procese EIA, tak aj v následných povoľovacích procesoch (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/138/20210101#paragraf-5.odsek-2>). Projektant má súčasne podľa §6 ods.2 zákona o autorizovaných stavebných inžinieroch (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/138/20210101#paragraf-6.odsek-2>) povinnosť realizovať ústavné právo verejnosti na priaznivé životné prostredie; Ústavné právo na priaznivé životné prostredie je ukotvené v šiestom oddieli druhej hlavy Ústavy SR (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/460/20170601.html#predpis.hlava-druha.oddiel-siesty>), ktoré zahŕňa dva rozmery: ☐ Čl.44 je právo na vecné riešenie problémov životného prostredia tými, kto je za tieto problémy zodpovedný, t.j. investorom a projektantom (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/460/20170601.html#ustavnyclanok-44>)

☐ Čl.45 je právo na úplné a presné informácie o stave životného prostredia, príčinách tohto stavu ako aj následkoch (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/460/20170601.html#ustavnyclanok-45>).

Základné právo na priaznivé životné prostredie je ukotvené aj v čl.37 Charty základných práv občanov Európskej únie (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A12016P041>)

Podľa §11 zákona o životnom prostredí (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/17/20220101.html#paragraf-11>) nie je možné územie zaťažovať nad zákonom prípustnú mieru; ktorá je podľa §12 zákona o životnom prostredí (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/17/20220101.html#paragraf-12>) určená prahovými hodnotami podľa osobitných zákonov.

V rámci projektu je potrebné definovať najvýznamnejšie vplyvy a vyhodnotiť prípustnosť projektu minimálne v rozsahu environmentálnych vplyvov, ktoré sú uvedené ako kritériá zisťovacieho konania v prílohe č.10 k zákonu EIA (https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html#prilohy.priloha-priloha_c_10_k_zakonu_c_24_2006_z_z.op-kriteria_pre_zistovacie_konanie_podla_29_zakona) alebo Správy o hodnotení podľa prílohy č.11 k zákonu EIA (https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html#prilohy.priloha-priloha_c_11_k_zakonu_c_24_2006_z_z.op-obsah_a_struktura_spravy_o_hodnoteni_navrhovanej_cinnosti).

Odpoveď: V rozhodnutí vydanom v zisťovacom konaní budú stanovené podmienky, ktoré je navrhovateľ (prostredníctvom projektanta) povinný zapracovať do ďalších stupňov projektovej dokumentácie. Projektová dokumentácia, ktorá nie je v súlade s legislatívnymi požiadavkami v oblasti ochrany ŽP nesmie byť povolená.

Podľa §17 ods.1 zákona o životnom prostredí (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/17/20220101.html#paragraf-17.odsek-1>) má navrhovateľ povinnosť priamo pri zdroji aplikovať zmierňujúce a kompenzačné opatrenia. Žiadame, aby tieto boli jednoznačne v rozhodnutí identifikované a určené ako záväzné podmienky rozhodnutia zo zisťovacieho konania podľa §29 ods.13 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html#paragraf-29.odsek-13>). Zoznam environmentálnych opatrení odporúčaných našim združením nájdete tu: <https://enviroportal.org/portfolio-items/environmentalne-opatrenia-zds/>. Ako záväzné podmienky žiadame uviesť všetky environmentálne opatrenia, ktoré je potrebné zrealizovať za účelom výrazného zníženia negatívnych efektov zásahu do životného prostredia; potrebné je uviesť presné a určité opatrenia, ktoré je možné nezameniteľne projektovo rozpracovať v nasledujúcich stupňoch projektovej prípravy a realizácie tak, aby ich splnenie bolo možné následne overiť a porealizačne monitorovať.

Až na základe rozhodnutia EIA vydaného s vyššie uvedenými požiadavkami môže navrhovateľ pristúpiť k samotnej príprave projektovej dokumentácie pre povoľovacie konania a podať v tomto smere žiadosť (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html#paragraf-29.odsek-12> a <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html#paragraf-37.odsek-1>); projektant podľa §6 ods.3 zákona o autorizovaných stavebných inžinieroch (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/138/20210101#paragraf-6.odsek-3>) môže prijímať pokyny od investora len v uvedených limitoch.

Odpoveď: V rozhodnutí vydanom v zisťovacom konaní budú stanovené podmienky, ktoré je navrhovateľ (prostredníctvom projektanta) povinný zapracovať do ďalších stupňov projektovej dokumentácie.

Verejnosť má jedinou povinnosť a to urobiť v medziach svojich možností opatrenia na odvrátenie hrozby poškodenia životného prostredia a zmiernenie prípadného poškodenia a v tomto smere urobiť oznámenie orgánu štátnej správy (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/17/20220101.html#paragraf-19.odsek-1>). V tomto smere je potrebné interpretovať aj vyjadrenia verejnosti, že sa jedná o úkon smerujúci k naplneniu tejto zákonnej povinnosti. • Toto vyjadrenie a spôsob ako ho úrad zohľadnil žiadame uviesť v rozhodnutí. • S podkladmi rozhodnutia žiadame byť oboznámení pred samotným vydaním rozhodnutia a následne sa k nim podľa §33 ods.2 Správneho poriadku vyjadriť. • Rozhodnutie ako aj ostatné písomnosti žiadame doručovať v zmysle §25a Správneho poriadku do elektronickej schránky nášho združenia na ústrednom portáli verejnej správy slovensko.sk; listiny v papierovej forme nezasilať. • Toto podanie písomne potvrdíme podľa §19 ods.1 Správneho poriadku cestou elektronickej podateľne na ústrednom portáli verejnej správy slovensko.sk.

• Zásady Integrity konania ZDS: <https://enviroportal.org/portfolio-items/zasady-integrity-konania-zds/> • Environmentálne princípy činnosti ZDS: <https://enviroportal.org/portfolio-items/environmentalne-principy-cinnosti-zds/>

Odpoveď: Navrhovateľ nespochybňuje postavenie verejnosti v procese posudzovania vplyvov na ŽP. Rovnako nespochybňuje o legitímnom postupe príslušného úradu pri vyhodnotení a rozhodnutí v procese zisťovacieho konania.